

Plena Vortaro de Esperanto

A

abako. 1 Supera plata parto de kolona-kapitelo. 2 Δ Speco de kalkulo, konsistanta ĉefe el buletoj ŝoveblaj sur stangetoj. 3. Δ Geometria desegno, uzata por anstataŭi kalkulon en la solvo de kelkaj matematikaj problemoj.

***Abato** (K). Estro de monaĥejo titolata abatejo.

Abdikl (tr) 1 Forlasi la reĝecon. 2 Memvole forlasi ian altan oficon aŭ rangon. (Kp. EKSIĜI).

abdomeno ♥. Parto de la korpo, inter la torako k la pelvo, kiu entenas la intestojn.

***Abelo.** Insekto el fam. de himenopteroj, kiu produktas mielon (*apis*). ~ **ujo.** Korbo aŭ kesteto por loĝigi ~ojn : en ~ ujon ne blovuZ (ne incitu koleremulon). ~ **ejo.** Loko, kie ~ bredisto aranĝis ~ ujojn.

aberracioZ. 1 Diferenco inter la ŝajna k vera situo de astro. 2 (Opt) Disperso de la lumradioj, kiu kontraŭstaras la formigon de preciza bildo.

***Ablo.** Arbo konifera (*abies*). Kp PICEO, PINO, LARIKO, CEDRO.

Abismo. 1 Profundegaĵo : la ŝipo, renkontinte glacilavolegon, en~iĝis. 2 (f) Plena, ĝisfunda ruiniĝo : miaj esperoj forfalas en la ~ onZ. 3 (f) Plena, esenca neakordigebla malsameco : estas ~ o inter ambaŭ opinioj ; fremda animo estas ~ o sen limoZ. Kp FAŬKO, FUNDO, MARO, SENFUNDAĴO, GLUTEJO.

AbiturientoZ. Mezgrada diplomito, kiu finis la ĝinnazian kursaron, sukcese plenuminte la koncernan ekzamenon : havi sian ~ an diplomon. Kp BAKALAURO.

***Ablativo.** Kazo de deklinacio en hindeŭropaj lingvoj, esprimanta propre la deirpunkton.

Abnegacio. Volonta forgeso pri sia propra utilo aŭ bono. Kp REZIGNO, SINDONEMO, SINOZERO.

aboco. 1 Alfabeto. 2 Alfabetumo. 3 (f) Elementa instruo pri iu scio : ~ o de fiziko, de sennaciismo.

Abol(lcl)l (tr). Definitive nuligi leĝon aŭ forigi kutimon : sklaveco estis ~ ilita en Usono nur en 1865.

***Abomeni** (tr). Malamegi pro fizike naŭzaj aŭ morale malplaĉegaj ecoj : ~ i odoron, la oslojn, la mensogon, la mililon ; ~ i trinki akvonZ ; ni deziras forigi de ni lion, kion ni ~ as ; senti ~ on al, anlaŭ, kontraŭ iu, io. ~ aZ, ~ indaZ. Kaŭzanta ~ on, malloga : ~ aodoroB, vizaĝoB, agoB ; ~ inda homo ; vi ~ indigis vian beleconZ ; sin fordoni al la ŝiaĵoj k ~ indaĵoj de sia koroZ. Kp ANTIPATIO.

***Aboni** (tr). Kontrakti por ricevi, antaŭe paginte, dum difinita tempo, gazeton aŭ ian ajn komercaĵon : mi de du jaroj ~ as la revuon ; ~ igu al mi loĝion en la Operejo ; la revuo havas mullajn ~ inlojn. ~ o. 1 Tiucela kontrakto : la prezo de la ~ o estas muellekosta. 2 Daŭro de tiu kontrakto : via ~ o finiĝas en majo.

Aborti (ntr). 1 Naski antaŭtempe nevivpovan idon. 2 (f) Halti en sia malvolvo, senrezultatigi, fiaski : la senprudenta entrepreno ~ is. ~ igi. 1 Kaŭzi ~ on. 2 (f) Haltigi la malvolvon, sukceson de io, senrezultatigi, fiaskigi. ~ ulo. Nevivpova ido.